

A U É

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI AVUI. DISSABTE, 20 DE HEREUÈR DE 1999

Barrera viatge tà Estrasborg tà signar un convèni damb es vals deth Piemont

Eth Sindic aprofite era sua estada tà amassà-se damb eth President deth Parlament Europèu, J. M. Gil Robles

III Eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera s'amassaue dimèrcles en Estrasborg damb eth President der "Espaci Occitan", Mariano Alloco, entara signatura

d'un convèni de colaboracion. Er "Espaci Occitan" ei un ent qu'amasse onze vals de cultura occitana dera region italiana deth Piemont. Damb aguesta sig-

natura se vò arténher era metuda en comun des experiéncias personaus de cada ua des zònes per çò que hè ara lengua e cultura. Ena sua estada Barrera tan-

ben s'amassèc damb Gil Robles a qui li transmic era preocupacion per increment deth pas de camions pera N-230 e era cuntunhitat deth programa Life.

Comerçants aranesi estúdien er impacte der euro

VI Era passada setmana s'impartie, ena sedença deth Conselh Generau d'Aran, eth cors "Er impacte der Euro" adreçat sustot entàs comerçants aranesi.

Es objectius principaus deth madeish èren analisar es consequéncias deth cambi de moneda ena empresa e ara ora arribar a comprèner tot aquerò qu'aguest cambi pòt suposar entà desvolopar un nau plantejament deth negoci.

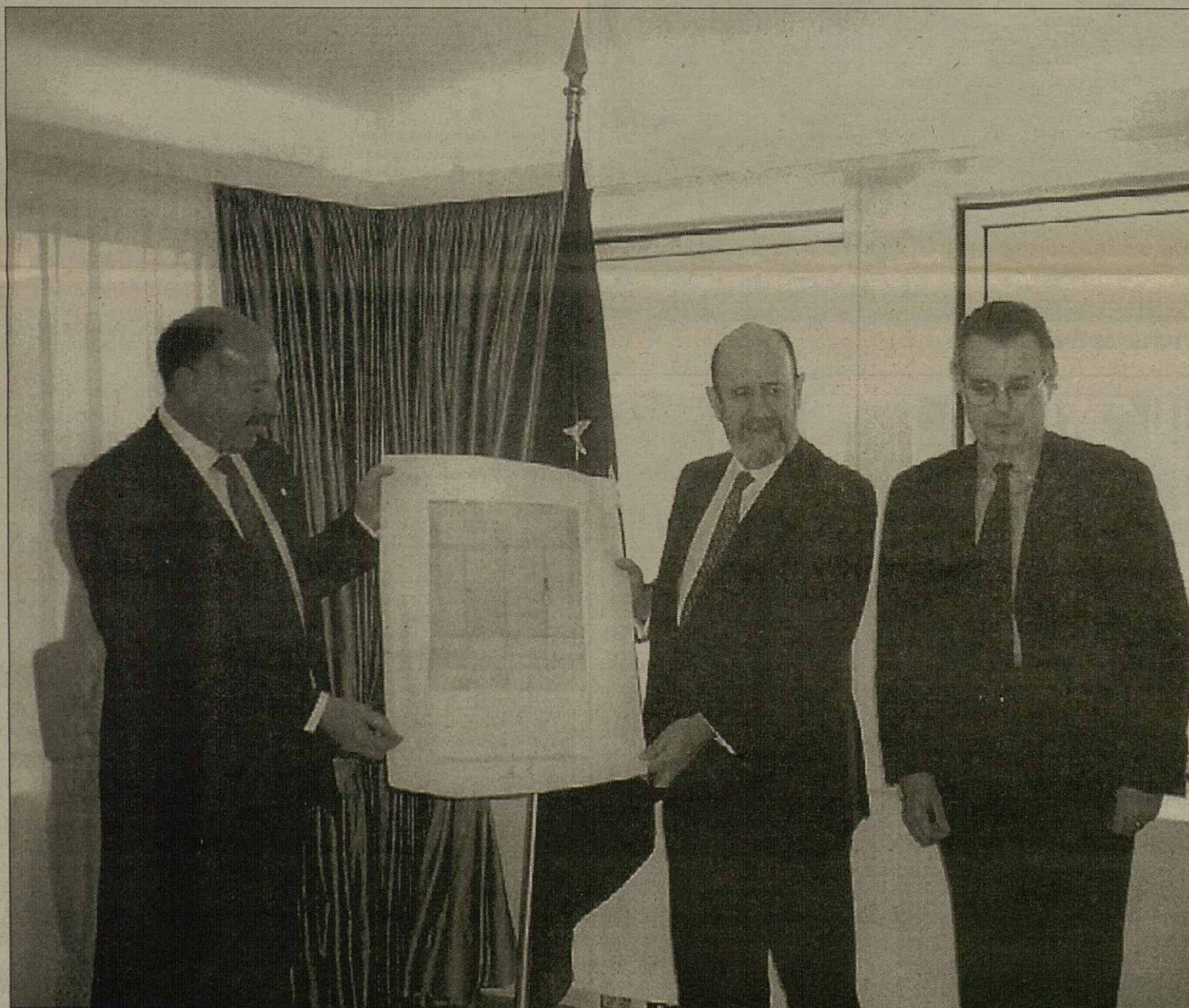
Eth cors que siguec organizat peth Centre de Desvolopament de Directius de Catalonha siguec impartit pera economista Remei Bravo qu'expliquèc er impacte der Euro tant des d'un punt de vista teoric coma practic.

MIRALHEM-MOS

VIII Ena Lana de Les segur que i caberien un bon cantier de camps de fòtbol. Mès qu'es besonhs deth parçan an estat uns auti de tostemp, e era planhèra s'a profitat entà coitivar çò que non se podie enes terrenhs mès nauti.

E qu'ei domatge, perque se s'auesse optat peth fòtbol dilhèu ara i aurie ua 'cantera' comparabla ara de El Mareo o Lezama, e se poderien trèir uns bons royalties tamb era 'exportacion' de fòtbolistes entara actuau 'Naua Amsterdam'.

Mès tanpòc non i a pro mainatges entà aumplir tota era Lana de 'ronaldèra', maugrat es intents politics d'un president plan interessat pet tot çò qu'a a veir tamb er acreisheiment demografic.

Barrera li hec present ath President deth Parlament d'ua replica dera Querimònia

ARCHIU

CORS DE NIVOLOGIA, LAUEGI E SEGURETAT

DER 1 ATH 3 DE MARÇ

ORGANISEN:

- Conselh Generau d'Aran
- Institut Cartogràfic de Catalunya

COLLABÒRE:

Pompièrs d'Aran

INSCRIPCIONS:

- Lòc: Conselh Generau d'Aran. De deluns a diuendres de 8 a 15 ores.
- Data limit d'inscripcion: 24/02/99
- Places limitades: 15 persones (per orde d'inscripcion)

QUÒTA: 5.000 pts.

Vielha compdarà damb un nau pònt entà pas de veïculs pera minivarianta

Es trabalhs de bastiment d'aguest pas entara circulacion poirien èster prèsti entà abriu

Redaccion
VIELHA

Vielha compdarà enes pròplèus mesi damb un nau pònt ena minivarianta

ta ara nautada der Institut I.E.S d'Aran.

Aguest pas adequat entà veïculs, sus eth riu Garona, servirà entà que se pogue conver-

tir, amassa damb eth que ja i existís, entà circular un en sentit d'entrada e er aute de gessuda.

En aguesti moments ja s'an

bastit es dus murs verticaus que serviràn de base entà tier eth pònt.

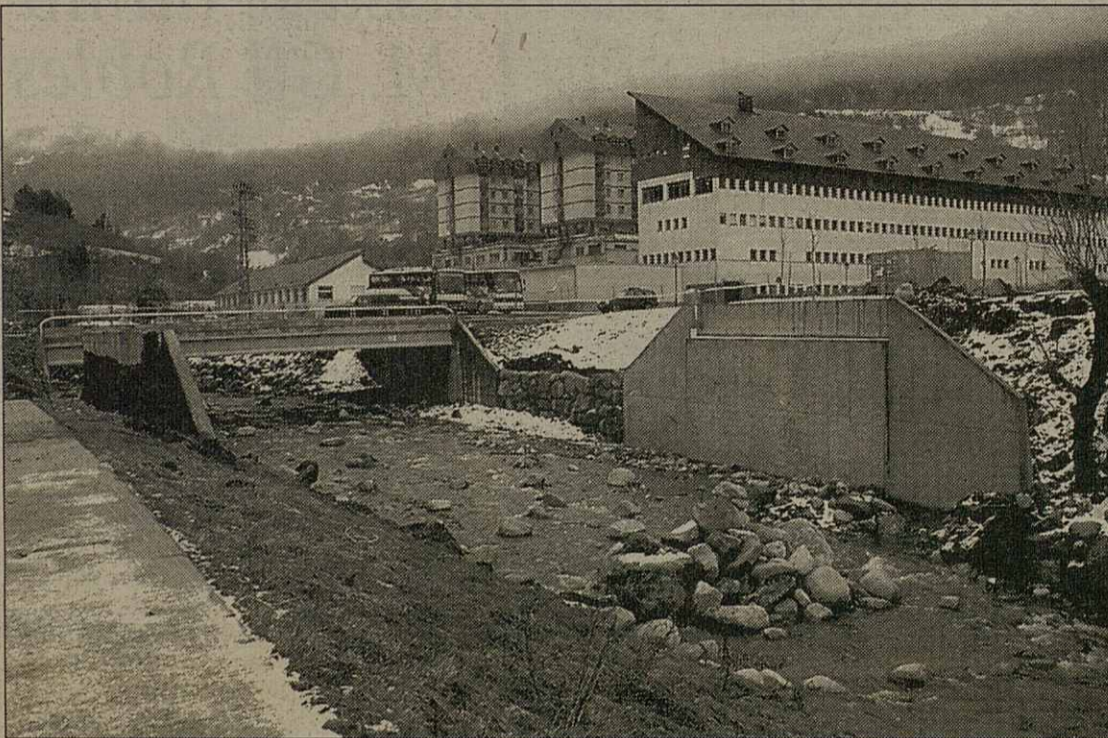
Tot e qu'es trabalhs, que s'iniciaven en mes de deseme èren previsti d'acabar en un tèrme de dus mesi, eth mau

temps les a hèt endarrerir.

Segontes er alcalde de Vielha-Mijaran, Jusèp Calbetó, entath mes d'abriu se poirie mèter en marcha er accés.

Eth nau pònt dera minivarianta a un còst aproximat d'uns quaranta milions de pessetes. Es despens entath sòn bastiment les a finançat eth Departament de Politica Territorial dera Generalitat.

Segontes anonciaeth Calbetó, un viatge bastit eth pònt s'iniciarà era construccion d'ua passarèlla entà peatons que conecarà era part deth solan damb era avenguda Pas d'Arró. Era passarèlla ei previst que se place ara nautada dera casèrna des militars.

Eth mau temps a obligat a arturar es trabalhs

SILVIA PUERTOLAS

Es mainatges des escolès araneses an estat, ath long dera setmana, es protagonistes de diuersi actes entà celebrar era ja tradicionau hèsta deth magràs. Es alumnes de totes es edats profitauen era possibilitat que les dauen es respectius centres educatius entà deishar d'anar era imaginacion e disfressà-se de personatges autan reaus coma de ficcion. Totun era grana majoria des disfresses se premanien enes madeishes escolès a on es mèstres tanben i auien de mèter era sua voluntat ara ora de confeccionà-les. Tanben ena grana part des centres se hège era tradicionau crema deth magràs en ua setmana qu'a servit entà qu' es joeni dèishen tanplan un shinhau de costat es libres.

SILVIA PUERTOLAS

telefonos d'interès generau

973 64 18 01	Conselh Generau d'Aran	Cò de Saforcada	(25530 Vielha)
973 64 25 69	Archiu Istoric Generau d'Aran	Major, s/n	(25537 Arròs)
973 64 18 15	Musèu Val d'Aran	Major, 36	(25530 Vielha)
973 64 18 15	Ecomusèu de Vilamòs	Major, s/n	(25551 Vilamòs)
973 64 18 15	Musèu S. Joan d'Arties	Ctra. Baquèira, s/n	(25599 Arties)
973 64 00 80	Pompièrs Val d'Aran	Ctra. Nacionau, 230	(25530 Vielha)
973 64 00 04	Espitau Val d'Aran	Espitau, 5	(25530 Vielha)
973 64 82 29	Dispensari medicau - Les	Pi. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
973 64 82 11	Dispensari medicau - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 53 88	Farmàcia Palà - Baquèira	Edif. Campallas, s/n	(25598 Baquèira)
973 64 43 46	Farmàcia Palà - Arties	Ctra. deth Pòrt, s/n	(25599 Arties)
973 64 23 46	Farmàcia Català - Vielha	Avda. Pas d'Arró, s/n	(25530 Vielha)
973 64 25 85	Farmàcia Palà - Vielha	Sentin, 1	(25530 Vielha)
973 64 20 39	Farmàcia Moralejo - Bòrdes	Antecada, s/n	(25551 Es Bòrdes)
973 64 82 07	Farmàcia Almansa - Bossòst	Eduardo Aunós, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 72 44	Farmàcia Almansa - Les	Querimònia, 3	(25540 Les)
973 64 12 91	Parròquia de Salardù	Sant Andréu, 1	(25598 Salardù)
973 64 00 21	Parròquia de Vielha	Pas d'Arró, 8	(25530 Vielha)
973 64 82 53	Parròquia de Bossòst	Major, 31	(25550 Bossòst)
973 64 81 05	Parròquia de Les	Pi. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
973 64 20 44	Mòssos d'esquadra	Edif. Trèssens baix	(25539 Betren)
973 64 80 14	Comissaria - Les	Ctra. de França, s/n	(25540 Les)
973 64 52 77	Guàrdia Civil - Baquèira	Parcatge Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
973 64 00 05	Guàrdia Civil - Vielha	Montcorbison, s/n	(25530 Vielha)
973 64 81 77	Guàrdia Civil - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 72 29	Trafic - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 01 75	Casèrna militar - Vielha	Pas d'Arró, s/n	(25530 Vielha)
973 64 20 88	Gasolinèra - Vielha	Ctra. deth Tunel, s/n	(25530 Vielha)
973 64 72 91	Gasolinèra - Era Bordeta	Ctra. N-230, s/n	(25551 Era Bordeta)
973 64 71 00	Gasolinèra - Pontaut	Ctra. N-230, s/n	(25549 Pontaut)
973 64 57 26	Infor. torisme Salardù	Balmes, 2	(25598 Salardù)
973 64 16 12	Infor. torisme Arties	Pi. Urtau, 26	(25599 Arties)
973 64 01 10	Infor. torisme Vielha	Sarriulera, 5	(25530 Vielha)
973 64 82 07	Infor. torisme Bossòst	Eduardo Aunós, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 73 03	Infor. torisme Les	Pi. der Ajuntament, s/n	(25540 Les)
973 64 44 55	Infor. Baquèira Beret	Nucleu Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
973 64 09 79	Cen. Iniciatives Toristiques	Avda. Castièro, 15	(25530 Vielha)
973 64 72 32	Deportur	Sant Ròc, 1	(25550 Bossòst)
973 64 24 44	Camins des Pirinèus	Pas d'Arró Baishi, s/n	(25530 Vielha)
973 64 08 88	Escolà d'Equitacion	Ctra. França, s/n	(25530 Vielha)
973 64 28 64	Palai de Gèu	Eth Solan, s/n	(25530 Vielha)
973 64 81 57	Complexè esportiu Bossòst	Era Lana, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 01 95	Parada de taxis (Vielha)	Pi. Sant Antòni, s/n	(25530 Vielha)
932 65 65 92	Coches de linha		
906 33 00 03	Informacion meteorologica		
900 12 35 05	Informacion carretères		

JAUME VILALTA
President
CRISTINA COLL HUIX
Directora general

VICENT SANCHIS
Director
LLUÍS MARTÍNEZ
Subdirector
Redacció:
SILVIA PUERTOLAS

Producció tècnica:
JORDI PELÁEZ
Publicitat:
ALBERT BORRÁS
JORDI RIBAS

Centraleta Tel.: 93-316 39 00 - Fax: 93-316 39 36
Publicitat Tel.: 93-316 39 23 - Fax: 93-316 39 25
Subscriptors Tel.: 93-316 39 44 - Fax: 93-316 39 15
Distribució Tel.: 93-316 39 16 - Fax: 93-316 39 15
Consell de Cent, 425 - 08009 Barcelona

Telefons a la Vall d'Aran
Redacció. 609 50 92 02
Publicitat. 608 69 29 50

DI: B20.249-1976
DIFUSIÓ CONTROLADA PER UOJD

Eth Sindic signe en Estrasborg un convèni de collaboracion damb es vals occitanes d'Itàlia

Damb aguesta signatura se sage de cercar era defensa dera cultura e era lengua occitana per miei d'escambis culturaus

Silvia Puértolas
VIELHA

Eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, signaue eth passat dimèrcles, ena sedença deth Parlament Europèu en Estrasborg, un convèni de collaboracion entre er "Espaci Occitan", un ent qu'amasse diuerses vals de cultura occitana dera region italiana deth Piemont, e era Val d'Aran.

Es vals occitanes deth Piemont, jos eth nòm de Comunitat Montana Val Maira, son un totau de onze damb ua poblacion de cent-vint-mil abitants des quaus seishanta mil hèn a servir er occitan.

Era iniciatiua entara signatura deth convèni viege dempús d'auer mantengut diuersi contactes damb era intencion de potenciar de manèra conjunta era cultura occitana.

Ei atau que damb aguesta signatura se vò arténher era metuda en comun des experiéncias pròpies de cada ua des zònes. Era defensa dera lengua e era cultura occitana per miei d'escambis culturaus, era creacion de grops de trabalh e era possibla exposicion en Euròpa dera realitat d'aguesta cultura son quauqui des punts que se reflectissen en aguest convèni.

Ena signatura deth convèni de collaboracion es vals occitanes deth Piemont se vederen representades peth sòn maxim responsable e President der "Espaci Occitan", Mariano Alloco. Un viatge hèt er acte protocolari Alloco se referic ad aguest convèni en tot dèder qu' "atau volem consolidar projectes actuaus e de futur que contribuiràn ara potenciacion dera cultura occitana". Eth responsable der Espaci Occitan higec que: "Des des Vals italianes se valòre aguesta collaboracion plan positiuament, ja que permetrà establir importants nexes d'union entre toti dus pòbles occitans". Era semblança d'aguestes vals damb Aran va mès enlà dat qu'eth torisme ven a èster ua des sues hònts d'ingrèssi mès

Barrera e Alloco ena signatura deth convèni de collaboracion

importants ua quèstion que tanben pot servir de junhent.

Dempús dera signatura deth convèni ara ja s'a mercat ua pròplèu amassada entre Aran e eth Piemont, ja en Itàlia, entà començar a trabalhar ena normalisacion lingüística des vals occitanes en tot préner coma modèu eth trabalh que s'a hèt en aguest sentit ena Val d'Aran.

Visita a Gil Robles

Per un aute costat eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, profitèc era sua estada en Estrasborg entà entrevistà-se damb eth President deth Parlament Europèu, José Maria Gil Robles.

Pendent era estona que demorèren amassa, Barrera li exposèc dus des tèmes qu'actuaument mès preocupen as aranesi. Per ua part li referic era problematica generada ena Val d'Aran per increment important deth volum de camions que cada dia crotzen

era nacionau 230 ath sòn pas peth parçan. En aguest sentit Barrera li demanèc a Gil

Robles, que se des dera Union Europèa s'an de préner mesures en aguest sentit, ja siguen

en d'autes zònes similares a Aran, tanben se tengue en compte qu'era comarca se ve plan afectada peth pas de veïculs pesats.

Ua auta des demanes per part deth cap deth govèrn aranesi siguec era arturada definitiva deth programa Life, de reintroduccion der os ròi en Pirinèu. Eth Sindic exposèc, ath President deth Parlament Europèu, era decision prenuda pes Ajuntaments e Conselh Generau sus era contunhacion deth programa tot didé-li qu'era mager part se i prononcièren en contra. Rebremem qu'aguest programa receb era ajuda economica dera Union Europèa.

Segontes Barrera, Gil Robles desconeishie qu'aranesi se trapèssen contraris ara reintroduccion d'aguesta espècie enes sues montanhes.

Escambi de presents

Ena sua visita tath Parlament Europèu eth Sindic d'Aran hec present a Gil Robles damb ua replica dera Querimònia en tot qu'eth President li autregèc monedes d'un e cinc euros.

Gil Robles recebec ath Sindic en sòn burèu d'Estrasborg

La Setmana

B. p. 86 — 64230 LESCAR
Telefòne : 05 59 68 66 79
Telecopia : 05 59 68 67 17

Setmanèr occitan d'informacions publicat per la
S. C. O. P. — S. A. R. L. VISTEDIT
Las Campanhas 64150 SEUVALADA

Director de la publicacion : David Grosclaude

CATALUNYA RÀDIO

NAUT ARAN 98.4 BAISH ARAN 98.0

catalunya
informació

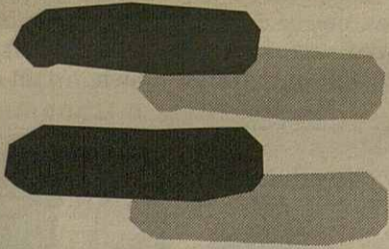
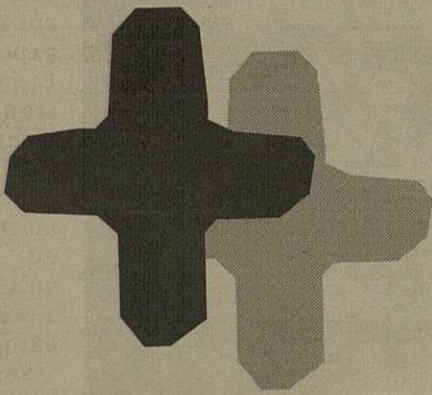
NAUT ARAN* 98.4 BAISH ARAN* 98.0

* En desconexion entà era Val d'Aran programa MEDDIA ARANÉS de: 12 a 13 ores e de 19 a 20 ores.

CATALUNYA MÚSICA

NAUT ARAN 98.4 BAISH ARAN 98.0

Estrees teatre
Descompdes
Partits Barça
Pròves de motor
Presents
Viatges
Exposicions
Concèrts

Subscriue-te ar AVUI.

Me voi subscriuer ar AVUI

Nòm e cognòms: ..... Telefon: .....
 Demorança: ..... Num: ..... Pis: .....
 Poblacion: ..... Còdi postau: .....
 Província: ..... Data de neishença: .....

Assenhale damb (x) era modalitat de pagament que s'estime mès.

Talon
 Recebut peth banc o caisha d'estauvis
 Entitat (Banc / Caisha): .....
 Agència: .....
 Cde. corrent o libreta: .....

Tarjeta de credit
 Visa   Master Card   American Express
 Num. tarjeta
 Data caducitat: .....
 Nòm deth titolar: .....

Periodicitat de pagament:
 Trimesader: 12.700 ptes.
 Cada sies mes: 24.300 ptes.
 Annuu: 46.500 ptes.

.....
Signatura

Entitat   Agència   Digit Contróu   Num. compde

Envie aquesta huelheta tath diari **AVUI**, Consell de Cent, 425, 4a planta, 08009 Barcelona. Ref. *Nous subscriptors*.
 0 tath fax: 93 316 39 15

Si desire mès informacion, truque sense compromís tath tel. 93 316 39 14 Departament de Subscripcions.

Un centenat de mainatges prenen part en carnaval premanit en Palai de Gèu

Redaccion
VIELHA

Era passada dimenjada se celebraue en Palai de Gèu de Vielha era hèsta de Carnaval. Ath torn d'un centenat de mainatges prenien part en concors que s'organisaue ena pista de gèu damb es requisits imprescindibles d'anar disfrassats e ara ora patinar.

Es guanhadors ena edicion d'enguan sigueren, ena categoria de zèro a nau ans, Laura Lobón e Estela Ruíz ath disfrac més elaborat. D'aguesta edat eth prèmi ath disfrac més simpatic se l'em-

portèc Carla Fernández en tot que Jessica e Jennifer Amoedo s'emportèren eth guardon ath més originau.

Ena categoria de més de dètz ans es guanhadors sigueren Debora Rodríguez ath disfrac més elaborat, Marc Gironella ath disfrac més simpatic e Ingrid Domínguez ath més originau.

Es jutges que s'encuedèren de premiar as melhors disfrassi sigueren trigsats deth public.

En acabar er acte se hec ua chocolata e se dèc còca entà toti es assistents ath concors.

Aguesta parelha siguec ua des guanhadores

• ESPÒRTS •

FÓTBOL

U.D.BOSSÒST

"Premiere Division Poule A" Liga Francesa
St. Beat ESV 0 - U.D. Bossòst 5
Aguesta dimenjada eth Bossòst descansarà dera competicion de liga.

A.R.LES

"Promotion Poule A" Liga Francesa
Labarthe Inard 2 - A.R. Les 3
Coupe Amitié
Aué dissabte, tàs 20:00 ores en camp deth Montastruc.
Montastruc - A.R. Les

F.C.VIELHA

"2e Division Poule B" Liga Francesa
Labarthe Inard 5 - F.C. Vielha 0
Coupe Amitié
Deman dimenge, tàs 14:30 ores en camp deth St. André.
Saint André - F.C. Vielha

ESCÒLA DE FÓTBOL

Es partits que s'auien de jogar era passada dimenjada s'aplaçeren degut ath mau temps.
Aguesta setmana des-cansen es quate equips dera Escòla de Fòtbol.

CAMPIONATS DE CATALONHA

Eth passat cap de setmana, dies 13 e 14 de hereuèr, se celebrèren en Baqueira-Beret es Campeonats de Catalonha Absoluts Jovenils/Seniors (IIIau. Trofèu TOP-CAEI).

Es baishes temperatures que s'artenheren eth dissabte e eth dimenge non deslusiren ua corsa que se portèc a tèrme jos un solei esplendit, e maugrat qu'ère ua pròva barrada compdèc damb era participacion de més de 150 corredors d'esquí aupin de tota Catalonha.

GEGANT ÒMES:

Seniors:
Jordi Alcubierre (CANMC)
Ricardo Campo (LM)
Joan Manel Moga (CAEI)
Jovenils II
Juan Zaldua (CAEI)
Alex Masdeu (CALM)
Felip Palomera (PEC)
Jovenils I
David Mora (CEVA)
Marc Oliveras (CQUIEC)
Marc Pérez (UEC)

Elena Carreras (CANMC)
Xenia Viadé (UEC)
Jovenils II:
Fiorella Roig (CAEI)
Estel Carreras (CANMC)
Esther Rovira (UEC)
Jovenils I
Judith Sala (CET)
Bàrbara Martínez (CALM)
Marina Romero (LM)

Es Pins d'or, qu'autrejaue eth club (CAEI) as primèrs classificats dera combinada des dus dies, se les emportèren Judith Lluent e Jordi Alcubierre.

GEGANT HEMNES:

Seniors:
Judith Lluent (GRAN)

SLALOM ÒMES:

Seniors:
Jordi Alcubierre (CANMC)
Joan Manel Moga (CAEI)
Pere Comet (GEIEG)
Jovenils II
Alex Masdeu (CALM)
Marcos España (CAEI)
Joan Martí (CANMC)
Jovenils I
Marc Oliveras (CQUIE)
Alan Viadé (UEC)
Lluís Capdevila (GEIEG)

SLALOM HEMNES:

Seniors:
Judith Lluent (GRAN)
Meritxell Sanchez (UEC)
Xenia Viadé (UEC)
Jovenils II:
Esther Rovira (UEC)
Victòria Font (CAEI)
Cristina Montaner (GRAN)
Jovenils I
Judith Sala (CET)
Carlota Taya (LM)
Bàrbara Martínez (CALM)

Ena competicion i prenen part uns 150 corredors

FÓTBOL SALA

15au Jornada Liga Temps Liure

ARTIES "X"	4	TOBECO	11
CODINA	-	TOTO'S	-
CAEI - TOYOTA	10	ESTRELLA DAMM	2
OSSI D'ARAN	5	PUJÒLO	10
ARTIES	5	ESCÒLA	6
CONST. AMIELL	3	CASH ARAN	8

CONSELH ESPORTIU

Deman dimenge se disputarà en Beret era pròva Trofèu Air Liquide Conselh Esportiu (Fasa comarcau) d'esquí aupin.

Era competicion ei previst que comence entàs 10.30 ores deth matin en tot qu'era entrèga des trofèus as guanhadors serà entàs 14.30

ores.
Era corsa a estat organisa da peth Conselh Esportiu dera Val d'Aran que compde damb eth suport deth conselh Generau. Air Liquide España, Baqueira Beret, Escòla d'Esquí, Conselh Assessor d'esquí e es clubs CAEI e CEVA.

Eth Conselh Esportiu a organisa era competicion

bramau

NEL

Encara non è anat entath Registre Civiu tà modificar eth mèn nòm, entà deishar de didé-me "José" e passar a didé-me "Jusèp"; non acabi de trapar eth moment...; e donques qu'ei important!. "Jusèp" ei ua d'aqueres formes de nòm que sonque existissen ena Val d'Aran; ei un nòm genuïnament aranés (tanben sò descendent dera casa coneishuda coma es de Jusèp de Benós); en rèste de Gasconha cau d'èder "Jausèp" e en Occitània tota "Josep", tament coma en catalan. Era genuïtat cau preservà-la; ei çò que da personalitat istorica e non atempte contra era unitat. Es paraules genuïnes se hèn a compde d'ans, en contacte damb eth territòri e era vida de cada dia.

Encara non sò hèt eth pas definitiu, mès ja hè quauqu'ans que sonque emplèguèi era forma aranesa. Profitarè dera campanha qu'a iniciat eth Conselh Generau, en aplicacion dera Lei de Politica Lingüística, entà hèc; damb era s'an simplificat fôrça es causes (prèner eth DNI, un certificat d'empadronament, eth libre de família e anar entath Registre).

Era forma deth nòm ei importanta, reflectís era ideologia de qui la emplègue; ei un referent. Fixatz-vos senon qu'a hèt eth candidat socialista ara Moncloa; a reflexionat sus eth hèt de didé-se "Josep" Borrell e a començat a demanar que se li cride "José" Borrell; ei sintomatic e totun contrari damb un aute politic

("Josep") catalan, d'ideologia tanben centralista, qu'exigís conservar eth sòn "Josep". Me referisqui ath ministre deth Partit Popular, Josep Piqué. Enes mies primàries e irreflexionades conviccions tostemp auria pensat qu'ua actitud de mantenença dera identitat ère mès facila de trapà-la en un òme d'esquèrres que non pas en un òme de dretes; tostemp auria pensat qu'eth centralisme, ère mès pròpi dera dreita que dera quèrra; tostemp creiguia qu'eth respècte ara minoria ère mès pròxim ara quèrra politica que non pas ara dreita. Ara en qüestions d'identitat, quan se tracte de partits politics d'àmbit estatau ja non sabí se qui ei mès sensible. Tot ei confús... Era reflexion mo'n harà trèir conclusions.

"El casu de Nel Horga González es sintomàtic, pos nel Registru de Sanander no aceutaban esi nombre por no estar arrecuegiu en láu dengunu, dándosi la circunstancia de desistir un neñu con esi nombri ya arregistráu en Torlavega. Por si juera pocu estu, el premisu hai de solicitarlo a Madri... Presentáa la Istanca nel Registru santanderinu, solo quedaba asperar la decision judicial, que n'un primer momentu jué de negacion al cambéu de nombri. Nel enterpuso un recursu y trés un tiempu d'aspera, el resultáu jué denegar el cambéu... A la final descubrimos que tóu estu jormaba parti de las estrelijauras que'l labarientu alminis-

trativu dispon pa que no manquem la siguranza y l'aunidá ena aunijormizacion espanyolista..." (extrèt dera publicacion trimesadèra "Accion pol cántabru" dera tardor 98).

Era mia interpretacion dera libertat individuau me hè a sénter eth besonh de que cadun pogue decidir sus eth sòn nòm. È ua hilha de cinc ans, ara quau volèrem, damb era mia hemna, méter un nòm d'aqueri que non son abituau, extranh, mès que mos agradaue; ei un nòm d'origen grèc qu'auem trapat en poèmes occitans e catalans. Aquera sensacion deth senhor Nel d'impotència, de repression, la sentí en moment de volé-la inscriuer en registre. Finalament auerem era sòrt entà podé'c hèr, mès es trebus heren que mos sentèsem coaccionats. D'açò hè sonque cinc ans. Ara, gràcies as desvolopaments reglamentaris, serie mès simple.

Rebrembarè tostemp aqueri vielhs qu'en un poblet grèc me condèren, damb tristesa e impotència, qu'entà borrar dera memòria collectiva era existència deth pòble "arbaresch" (albanesi) en Grècia, es autoritats auien cambiat es lapides des cementèris escrites en "arbaresch" per lapides escrites en grèc. Passejatz pes nòsti cementèris e i traparatz nòms en aranés. Non pas molts, mès n'i a... Cada dia mès. Grècia ei possiblemènt er estat mès intolerant d'Euròpa (mès que França) en

qüestions d'identitats nacionaus. Entà esvitar era publicitat deth pòble macedòni s'auie proïbit er emplec deth sòn nòm, calie parlar des "grècs deth nòrd"; tament coma passe actuauments en Turquia damb es Kurds; ei proïbit, per Estat, nomentà-les, cau parlar des "turcs orientaus". Imaginatx qu'en Espanha calesse d'èder "espanyòls nòrd-orientals" en lòc de catalans? Imaginatx qu'a nivèu oficiau e public siguesse perseguit d'èder "Catalonha"? A on seriem?

Era forma deth nòm pòrte misatges de molt de contengut. Darrèraments è tornat a veir eth film "Eth darrèr emperador". Quan eth protagonista s'amague en Manchúria (perseguit pes Chinesis) e demane era proteccion des japonesis (en guèrra damb China), aguesti son diposatx a dà-l'ac, mès era prumèra causa que hèn ei cambiar eth nòm de Manchúria per Manchucuo e era dusau exigir un decret tà qu'era lengua der ensenhament sigue eth japonés.

Ena publicacion cantabra que parle de Nel, ena prumèra plana rebrembe era següenta frase de Tácito (sègle I): "La marca los esclavos es parlar la língua los sus amos". Ei atau. Ua auta marca ei auer eth nòm que mos impause.

Jusèp Loís Sans Socasau
Institut d'Estudis Occitans - Aran
jsans1@pie.xtec.es

Es comercçants aranesis se meten a punt entara arribada der Euro

Redaccion
VIELHA

Dada era importancia qu'a qu'Europa se mete a punt entà compartir ua madeisha moneda, tot detectant era proximitat dera entrada der Euro e eth besonh de premaní-se des d'ara madeish, entre eth 8 e 12 de hereuèr, s'impartie ena sedença deth Conselh Generau eth cors "er impacte der Euro", adreçat sustot as comercçants dera Val d'Aran.

Es objectius principaus deth madeish èren analizar es consequéncies deth cambi de moneda ena empresa e ara ora arribar a comprèner tot aquerò qu'aguest cambi pòt

suposar entà desvolopar un nau plantejament deth negòci.

Eth cors, organiscat peth Centre de Desvolopament de Directius de Catalonha conjuntament damb eth Conselh Generau, ère impartit per Remei Bravo, ua economista qu'explicauè as comercçants era entrada d'aguesta naua moneda tant des d'un punt de vista teorisc; eth projècte d'Union Economica e Monetària e eth procès d'Introduccion dera moneda unica, coma des d'un punt de vista mès practisc; er impacte sus es empreses, ei a d'èder eth procès d'adaptacion, consequéncies deth cambi, fixacion

Eth sector deth comerç estúdie çò que pòt suposar eth cambi de moneda

de prètzis eca...

Ua donada significatiua dera Organizacion Internacionau que represente ath

comerç ei qu'es despenses que comportarà entath aguest sector eth cambi de moneda suposarà d'entre un 2 e 3 per

cent deth volum de facturacion, ua chifra qu'a nivèu globau pòirie èster der orde de 7,4 bilions de pessetes.

miralhem-mos

FÓTBOL D'ABANTES

“Les ne fotérem 7 a 0 eth dia que debutèrem er equip nòste”

XAVI GUTIÉRREZ E RIU

S'un extraterrestre -ei un supausar-aterressè bèth dia en un camp de fòtbol quin siguesse, e demorèsse a veir tot er 'espectacle' que i a ath sòn torn, bèsse que pensarie çò de madeish qu'Obelix pensauè des romans: que son ben lhòcos aguesti! Ei clar que tà nosati mos resulte ben normau contemplar ues persones -generaument masculines- en cauça cuerta, corrent alhocardides en tot sajar d'aganchar ua sòrta d'objècte esferic qu'en anar d'un costat tar aute non pare bric, ara planèr, dempús volant dessus des caps d'aguestes persones, vestides tamb uns colors estonants, que se capviren pendent uns menutes quan eth dejà nomentat esferic demore uns segonds laguens d'un espaci senhalat tamb tres barròts ben clauadi. Mès que non se capviren pas toti; en tot qu'es d'un color semble qu'assistissen, afligits e descoratjadi, as funeraus d'un amic sòn, es der aute color non les dan pas es condolences non, ath contrari, comencen a saltar, abraça-se, hèr campulettes... E encara s'estonarie mès eth nòste particular marcian en guardar eth comportament deth pialèr de gent qu'entore as dejà nomentades persones, pr'amor qu'encara se capvire o se descoratge mès aguesta gent. Atau ei que, se son es sòns es que calen er esferic entre es tres barròts, sonque hèn que cridar, abraça-se e encoratjà-les mès que non cau... Per contra, s'es que meten er esferic entre es tres paus son er 'enemic' tà abàter, demoren caradi o comencen a escarnir tàs uns, tàs auti e, sustot, tà un praubàs que demore en mieï deth terren vestit de dòu e que semble eth mès racionau de toti, tamb eth quau se solidarisarie eth nòste alienigèn en cas d'aué-ne de salvar bèth un.

En ua epòca ena quau, evidentament, non i auie extraterrestres -ne Ronaldos ne Pelés- mès a on ja ère tot endonviat en mon deth fòtbol, un espòrt qu'alhocardís es masses encara ara -com eth circ en epòca romana-, que comencèren a jogar en Les. Açò succedie enes ans trenta tamb era Unión Deportiva de Les. Un des sòns integrants -dilhèu er unic que viu encara- ère Casimiro Boya, er estanquèr deth pòble, que tamb era sua ueitanea d'ans rebrembe quan comencèc a jogar en equip: "siguec en 35, eth 36 e part deth 37, enquia que mos cridèren tà files e se desheiguec er equip pera guèrra -dera quau ara hè seishanta ans

Es "arlequinats" de Les enes ans 50

dera sua fin-, a on molti deishèren era pèth". E dempús d'aguesta arren siguec çò de madeish. Mès enes ans quan joguèc Casimiro era UD Les auie un bon equip. Maugrat non intervier en competicion oficiau soent hègen partits contra es sòns vesins der aute costat dera termièra. Se'n brembe eth nòste interlocutor qu'auien jogat en St. Gaudènc contra er equip d'aquiu e les auien guanhat; tanplan qu'era istòria de David contra Goliat se repetís. E coma se siguesse aué, rebrembe eth dia dera debuta der equip: "les ne fotérem 7 a 0, as de Sant Beat en casa; auïem un equip fabulós".

Eth possaire futbolistic en Les siguec Manuel Rodríguez Barés, qu'ère eth cap de Productora (PFM) ena antiga centrau de Cledes. Eth, que joguèc de dauantèr centre en primèr equip que i auie, montèc er equip e dirigic era UD Les. Un equip qu'enes s'ues primèrs tempsades vestic samarreta vermelha e pantalon nere, plan parièr ara vestimenta dera actua Agropacion Recreatiua. Aqueth equip jogauè en Camp dera Lana, "aquiu a on i é era capèla, un shinhau mès tà baish", a on i a actuaument era granja d'estruci, mos ditz eth senhor Boya, èntath quau es jogadors francesi d'alavetz èren "mès bestiòts, e nosati massa joeni. Mos trinquèren ua cama a un e un braç a un aute un còp, jogant contra eth Sant Gaudènc". E ei que i a causes que non càmbien.

Dera fòto que vedetz sonque, demoren ena Val -des qu'encara viuen- uns pògui des onze. En tot parlar tamb eri, toti coïncidissen que non èren pas un equip de fòtbol que joguèsse competicions. José Antonio Landa, Juan Cruz, Pepito Brito e era rèsta s'amassauen 5 o 6 còps ar an entà jogar bèth partit de hèsta major o de costelhada, coma ne dideriem ara. Ère ua vessant mès ludica deth fòtbol, qu'includie un dinar o "sopar toti amassa" en tot acabar tamb eth balh dera Hèsta Major, segontes rebrembe eth senhor Brito. Gràcies ada eth auem pogut saber d'a on proven er equipament arlequinat que pòrten ena fòto: "mo'lo deishèren en Bossòst; ère d'un equip qu'auien format es dera Mina Victòria en an 51-52", pr'amor qu'en Les non auien cap de vestimenta oficiau. A despart des partits de hèsta major, en quau jogauen maridats contra solters, o tamb rivaus aranesi -se ve qu'enquia auien hèt un equip de hemes un còp-, tanben auien anat a jogar un parelh de viatges en Cierp, e dempús es d'aquiu les tornauen era visita. Mès contra aguesti non les auie anat bric ben, perque un còp les ne foteren 16. Conden es 'males lengües' qu'era fòto que vedetz correspon ara tornada d'un d'aqueri partits contra es francesi, en quau es de Les se vestiren tà hè-se era fòto e dempús s'anèren a amagar tà que non les i fotèssen ua panadera. Siguec ua sòrta de resvenja pera golejada: "les heren a pujar tà putejà-les". Èra

qüestion ère esvagà-se, e tanplan qu'ac hègen. Non se pòt demanar peres ath pomèr, ne resultats a un grop d'amics que jogauen per plaser, era majoria tamb chiroques, "ni botas teniamos" rebrembe Juan Cruz, e en un prat dera Lana plen de horats que les i deishauen tà jogar dempús de dalhar era èrba. D'aqueth equip sonque Landa e Brito jogauen ben, pr'amor qu'auien viscut en Irún de mainatges e aquiu i jogauen cada dia a fòtbol, ath delà de veir partits de primèra division der Irún o dera Reau Societat cada setmana. Uns ans enes quaus eth fòtbol ère dominat pes basqui, que jogauen en equips de dehòra, e pera Reau e eth Bilbao des mitics Lainza, Zarra, Panizo e Gainza. Eth senhor Pèpe ei capable de nomentà-mos lèu totes es alinacions d'aqueri equips e non se desbrembarie cap de jogador.

En Les non aueren un equip en competicion oficiau enquias ans 70, quan se formèc era Agropacion Recreatiua Culturau. Ath delà deth fòtbol, aguesta includie petanca e bilhars. S'amassèren 'quate' amics, entre es quaus Quique Tusté, e a compdar de 1978 joguèren era Liga de Nauta Montanha contra eth Vilalhèr, Pònt, Estèrri, Rialp... Dempús d'ua arturada, non siguec enquia ben entradi es ueitanta que comencèren a competir ena Liga francesa, e en 83-84 ja sigueren campions dera sua categoria. A veir se contunhatz atau; tietz-vos i fòrts contra es gals!